

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De Nationale ombudsman en de Kinderombudsvrouw
T.a.v. dhr. R. van Zutphen en mw. M. Kalverboer
Postbus 93122
2509 AC Den Haag

2509 ACPostbus 93122

Onze referentie
2021-0000067740

Uw referentie
201910874

Datum 21-5-2021
Betreft Knelpunten bij Kinderopvangtoeslag en Alokop
kindgebonden budget

Geachte heer Van Zutphen en mevrouw Kalverboer,

Het verheugt me dat u in uw brief van 12 april jl. uw waardering uitspreekt voor een aantal aanpassingen die eind vorig jaar in het kindgebonden budget en de kinderopvangtoeslag zijn ingevoerd¹. Hiermee is beoogd een aantal prangende knelpunten in de uitwerking van beide toeslagen weg te nemen. Uw herhaalde signalen hieromtrent hebben daaraan bijgedragen, waarvoor mijn dank.

Hiermee zijn uiteraard nog niet alle knelpunten in de kinderopvangtoeslag en het kindgebonden budget weggenomen. Met uw brief vraagt u daar aandacht voor. Zo heeft het gezin van een gedetineerde partner geen recht op alleenstaande ouderkop van het kindgebonden budget (hierna: alo-kop), waarbij u wijst op het risico op schulden en armoede in de situatie waarin de partner niet aan het gezinsinkomen kan bijdragen. Evenmin heeft het gezin van een statushouder waarvan de partner nog in het land van herkomst verblijft recht op de alo-kop, maar ook niet op de kinderopvangtoeslag (mogelijk wel op SMI via de gemeente). Ook in deze situatie kan de toch al financieel kwetsbare statushouder de zorg en de kosten van het gezin niet met de partner delen. Tot slot vraagt u aandacht voor het ontbreken van recht op toeslagen voor het gezin waarvan één van de partners geen verblijfsstatus heeft (koppelingsbeginsel).

Zoals u weet vindt er op dit moment, onder leiding van het ministerie van Financiën, een brede inventarisatie en, waar mogelijk, uitwerking van een oplossing plaats van knelpunten in het huidige toeslagenstelsel. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de motie Lodders/Van Weyenberg². Uw medewerkers zijn, in verband daarmee, als stakeholders bevroegd en de genoemde knelpunten worden in de uitwerking meegenomen. Wederom mijn dank voor uw bijdrage aan dat gesprek. De in uw brief genoemde knelpunten in het partnerbegrip, worden meegenomen in de uitwerking van de motie Lodders/van Weyenberg.

Op de reactiebrief naar aanleiding van bovengenoemde motie, die we vóór de zomer naar de Kamer zullen sturen, kan ik niet vooruitlopen. Wel is er op 17 mei een volgende stakeholdersbijeenkomst georganiseerd waarin er nader is

¹ Wet verbetering uitvoerbaarheid Toeslagen en Verzamelwet Kinderopvang 2021

² Kamerstuk 35 572, nr. 49

gesproken over deze reactie op de motie Lodders/Van Weyenberg. Uw organisatie is hiervoor uitgenodigd.

Datum
21-5-2021

Naast aandacht voor de hier genoemde knelpunten, situaties waarin u recht op de alo-kop bepleit, wijst u erop dat het in de huidige praktijk niet altijd lukt om te voorkomen dat gehuwde statushouders tóch een alo-kop ontvangen. Hierdoor ontstaan mogelijk hoge terugvorderingen (en financiële problemen) op het moment dat de huwelijkspartner in Nederland arriveert en een BSN-nummer krijgt. Ook de Stichting Vluchtelingenwerk heeft hier onlangs aandacht voor gevraagd. Deze Stichting helpt het betreffende gezin te voorkomen dat zij alo-kop ontvangen (het zgn. alo-vinkje). Het is aan gemeenten om het inkomen vervolgens aan te vullen. Ik ben voornemens om dit opnieuw onder de aandacht van gemeenten te brengen. Dit signaal is ook bij de uitvoering/Toeslagen neergelegd.

Onze referentie
2021-0000067740

Tot slot informeer ik u dat het interdepartementale onderzoek naar de mogelijkheden en de acties die in gang zijn gezet naar aanleiding van uw rapport "het Nederlandse kind ontkoppeld" uit 2017 in de Kamerbrief in reactie op de motie Lodders/Weyenberg aan de orde komen. Als resultante van dat interdepartementale onderzoek ben ik voornemens om een positieve uitzondering op het koppelingsbeginsel op te nemen in de Wet op het kindgebonden budget. Daardoor kunnen gezinnen met een partner zonder rechtmatig verblijfsrecht voortaan kindgebonden budget ontvangen als de kinderen wel een rechtmatige verblijfsstatus hebben. Over de verdere afronding en follow up van dit traject zullen we u binnenkort met een gezamenlijke brief meer in detail informeren.

Hoogachtend,
De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

W. Koolmees